

in 1982 werd behandeld, had binnen de 6 maanden voorafgaande aan de ongewenste zwangerschap het pilgebruik gestaakt. Onbekend is hoeveel van hen met de pil stopten als gevolg van een slechte cycluscontrole bij gewone combinatiepreparaten, of van tendentieuze publiciteit in de lekenpers. Dit laatste stemt tot nadenken. Deze groep is, zo blijkt uit de Stimezogegevens, ruim 8 maal zo groot als de groep „method failure”.

LITERATUUR

¹ Taubert HD, Kuhl H. Kontrazeption mit Hormonen. Stuttgart: Georg Thieme, 1981.

² Ketting E, Lelieveld F. Abortus en anticonceptie anno 1982. 's-Gravenhage: Stimezo, 1983.

Castricum, februari 1985

W.J. BRAAM

De opmerkingen van collega Braam zijn in wezen dezelfde als Houba en Ten Napel aan de orde stelden. Ik moge daarom naar het antwoord aan hen verwijzen.

Amsterdam, februari 1985

F.P. WIBAUT

Intoxicaties door paraquat in Nederland, 1972-1982

Naar aanleiding van het artikel van De Kort et al. (1984; 2441-5) wil ik graag het volgende opmerken. Indien men geconfronteerd wordt met een ziektebeeld met een dermate hoge sterfte (62%) als bij paraquatintoxicaties het geval is, staat het mijns inziens vrij om bijna iedere vorm van therapie die beschikbaar is aan te wenden. Omdat veel patiënten overlijden met verschijnselen van „adult respiratory distress syndrome” (ARDS), wil ik vragen of de auteurs wel eens hebben overwogen om een of andere vorm van extracorporele circulatie toe te passen. Vooral bij de methode waarbij de long slechts 2 tot 4 maal per minuut wordt geventileerd, kan men de hoge intrapulmonale druk die veelal bij de behandeling van deze patiënten noodzakelijk is (PEEP), vermijden om zo een eventueel reversibel proces op gang te brengen.¹

Hoewel het niet als zodanig in het artikel staat, zal een gedeelte van de patiënten wellicht overleden zijn onder het klinische beeld van Gram-negatieve sepsis. In dit kader wil ik de auteurs vragen of zij overwogen hebben om bij deze patiënten een vorm van selectieve darmdecontaminatie toe te passen. Deze methode heeft in onze kliniek bij patiënten die beademd werden wegens ARDS een drastische verlaging van de morbiditeit en mortaliteit veroorzaakt.

Bestaat er voor het bestrijden van de hydroxylradicalen een indicatie voor het toepassen van hoge doseringen barbituraten, zoals wel wordt aanbevolen na een lange circulatoriestilstand ten gevolge van een myocardinfarct?

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

Prijzen Spa Foundation

De „Spa Foundation – The Original Spa Water” heeft voor de periode 1984-1986 drie prijzen uitgelooft om een belangrijke bijdrage tot de kennis, de preventie of de behandeling van hypertensie en cardiovasculaire ziekten te bekronen. De prijs 1984 bedroeg BF 250.000,- en heeft het

LITERATUUR

¹ Gattinoni L, Agostoni A, Pesenti A, et al. Treatment of acute respiratory failure with low-frequency positive-pressure ventilation and extracorporeal removal of CO₂. Lancet 1980; ii: 292-4.

Breda, januari 1985

P.J.A. VAN DER STARRE

Dat bij een paraquatintoxicatie niets nagelaten moet worden wat de zo slechte prognose kan verbeteren, zijn wij gaarne eens met collega Van der Starre. Therapieën mogen echter geen onaanvaardbaar risico met zich meebrengen. Een hoge intrathoracale druk bij pulmonale aandoeningen, zoals bij paraquatintoxicaties kan voorkomen, is zonder twijfel een gevaar voor de patiënt wegens het risico van (spannings)pneumothorax en de hemodynamische gevolgen van deze hoge drukken. In de door ons beschreven patiëntengroep kwam desalniettemin geen pneumothorax voor en was de hemodynamische verslechtering van de patiënten in de terminale fase van de ziekte te verklaren door de ernstige hypoxemie, dan wel door andere cardiale complicaties veroorzaakt door paraquat zelf. Een zo ingrijpende therapie als extracorporele oxygenatie verliest daarmee voor deze patiënten zijn indicatie. Voorts kan men zich afvragen in hoeverre de door extracorporele systemen geïnduceerde complementactivatie, granulocytenaggregatie en embolisatie van longcapillairen met deze aggregaten, de ontwikkeling van het ARDS juist kan bevorderen.

Zoals aangegeven spelen andere factoren en processen incidenteel een rol in de uiteindelijke (dodelijke) afloop van deze intoxicatie. De vraag over de indicatie van selectieve darmdecontaminatie is derhalve als zodanig niet relevant voor patiënten met een paraquatintoxicatie en geldt meer in het algemeen voor intensive care-patiënten. De resultaten, genoemd door collega Van der Starre, kunnen aan deze discussie een waardevolle bijdrage leveren.

Over de vraag in hoeverre de vorming van hydroxylradicalen, superoxyde-anion en H₂O₂ door het toedienen van hoge doseringen van bijvoorbeeld barbituraten kan worden tegengegaan, kan slechts worden gespeculeerd. Dierexperimenteel onderzoek terzake kan het antwoord op de vraag leveren of een zo ingrijpende therapie, die dan langdurig (enkele weken) zal moeten worden volgehouden, geïndiceerd kan zijn. Men moet dan wel rekening houden met de mogelijke consequenties voor de eliminatie van paraquat omdat de halfwaardetijd zeer waarschijnlijk zal toenemen.

Voorburg, februari 1985

W.L.A.M. DE KORT

B. SANGSTER

J.M.C. DOUZE

A. VAN DIJK

J.S.F. GIMBRÈRE

werk van een onderzoeker uit de Benelux bekroond. De prijs 1985 bedraagt BF 500.000,- en zal aan een onderzoeker uit de EEG worden toegekend. De prijs 1986 is BF 1.000.000,- groot en zal zonder geografische beperking aan een onderzoeker worden toegekend.

Aan kandidaten voor de prijzen mag niet eerder een belangrijk stipendium zijn toegekend. Kandidaatstellingen dienen met een in het Engels gestelde versie van de